

ПЕТНАЕСЕТТА СЕДНИЦА НА ИО НА СЗПМ

Донесени битни документи и одлуки

Извршниот одбор на СЗПМ, на 17 ноември ја одржа 15-та редовна седница со која во оправдано отсуство на претседателот на СЗПМ, Драги Аргировски, раководеше потпретседателот на ИО на СЗПМ, Салтир Каровски, а покрај членовите, присуствуваа и претседателот на собрание на СЗПМ, Бесник Поцеста, претседателот на надзорниот одбор, Митре Стојановски, претседателот на ИО на СЗП на град Скопје, Методија Новковски, претседателот на комисијата за спорт и рекреација, Здравко Петковски, претседателот на комисијата за културно-забавен живот, Мендо Димовски и сметководителот Петар Андреевски. Како што е вообичаено, најпрво беше усвоен записникот од претходната 14-та седница на ИО на СЗПМ со одредени забелешки за дополнување.

Предлог-програмата за работа на СЗПМ за 2018 година ја образложи Станка Трајкова, секретарката на ИО на СЗПМ.

Со предлог-програмата се продолжуваат одредени активности како континуитет, но има и нови проекти. Фокус ќе биде даден на донесување на закон за пензионерско организирање во Македонија. Програмата има

отворен карактер и во текот на годината ќе се дополнува со одредени актуелни активности. Со мали забелешки истата беше едногласно усвоена – истакна Трајкова.

На седницата членовите беа информирани за финансиското работење на СЗПМ за деветте месеци од 2017 година. Објаснување на претходно дистрибуираниот материјал даде претседателот на надзорниот одбор, Митре Стојановски.

Анализата на реализираните приходи и расходи дава пресек на состојбата и насоки за натамошно организирање на активностите на Сојузот. Од извештајот се видливи многу показатели за позитивното и домаќинско работење на СЗПМ, во реализација на плановите поместени во рамките на финансискиот план за 2017 година. Извештајот беше усвоен и беше донесен ребаланс на финансискиот план за 2017 година. Исто така, на седницата беше усвоен и предлог-финансискиот план за 2018 година како содржан и сеопфатен - истакна, меѓу другото, Стојановски.

Информација за одржаните 22. Републички пензионерски спортски нат-

превари поднесе претседателот на комисијата за спорт и рекреација, Здравко Петковски, со оценка дека иако имало одредени пропусти, истите успешно се реализирани.

Информација за учеството на 17-от ФЗЖД во Љубљана поднесе Александар Захаријев, претседател на ЗП-Штип, кој истакна дека ЗП-Горче Петров и ЗП-Штип достоинствено ги претставиле СЗПМ и државата во Љубљана.

На седницата беа донесени повеќе одлуки и тоа: одлука за висината на наградата за успешниот настап на двете здруженија кои беа во Љубљана, одлука за финансиска помош за отворање клубови на пензионери во Делчево и во Кичево и на ЗП-Куманово кое беше домаќин на прославата во Пелинце. На седницата беше донесена одлука за одржување на работилница со дописниците на весниците на СЗПМ и работилница со сметководителите на здруженијата.

По обемните дискусии по сите точки, на крајот се донесе одлука на 22 декември да се одржи седница на собрание на СЗПМ.

К.С.Андонова

КОМЕНТАР

Без измени на старосната граница за пензионирање

Решение за одржлив пензиски фонд треба да се бара во зголемување на бројот на вработени во нашата земја и на платите на осигурениците. Со тоа ќе се зголеми и приливот на потребните средства во Фондот

Меѓународниот монетарен фонд во својот неодамнешен извештај за стабизирање на Фондот на ПИОМ даде препораки да се укине бенефицираниот стаж и да се зголеми старосната граница за пензионирање. Според министерката за труд и социјална политика, Мила Царовска, овие препораки не се за прифаќање, затоа што постојат други чекори што треба да се преземат за да може да се стабилизира овој Фонд. Притоа, таа нагласи дека Владата ќе се грижи за достоинствена пензија на сегашните и на идните пензионери.

Истражувањата во Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија покажуваат дека зголемувањето на старосната граница за оденење во пензија најмногу ќе ги погоди работниците кои и сегашните услови на пензионирање ги чекаат со нетрпение. Тоа особено се однесува на вработените во текстилната индустрија, во градежништвото и во други дејности каде што современата технологија на работа се уште не се применува. Заради тоа, голем број осигуреници реагираат на предлогот за поголема возраст на пензионирање и сметаат дека ова е во интерес главно за администрацијата. Ваквата промена на старосната граница за оденење во пензија, односно за нејзино зголемување од сегашните 62 години за жени на 65 години, а на мажи од 64 години на 67 години, како што е регулирано во развиениот дел од Европа, кај нас не би била функционална. Тоа секако нема да придонесе за решавање на проблемот со недостиг од средства во пензискиот фонд. Решение за одржлив пензиски фонд треба да се бара во зголемување на бројот на вработени во нашата земја и на платите на осигурениците. Со тоа ќе се зголеми и приливот на потребните средства во Фондот. Сега соодносот помеѓу бројот на осигуреници и пензионери е околу 1,9 : 1. Познато е дека овој Фонд беше финансиски најдобар во времето кога тој сооднос беше 5 : 1.

Проблеми се јавуваат и со зголемување на пензиите. Од почетокот на 2017 година се применува Законот за усогласување на пензиите, тие во јануари се зголемени за 0,82 отсто, а во октомври беше исплатено јунското усогласување од 0,76 отсто и тоа со разлика за јули и за август. Притоа, пензионерите со најниска пензија од 8.500 денари добија покачување на септемврискиот износ од само 64 денари и разлика за јули и за август од

128 денари. Пензионерите на кои пензиите им се во висина на просечната пензија, покрај покачување од 105 денари добија разлика од 210 денари. Секако дека најмногу корист имаат пензионерите со највисока пензија од 48.800 денари кои добија покачување за септември од 366 денари и разлика за јули и за август од 732 денари. Октомвриските пензии кои се исплатија на почетокот на ноември беа без разликата од усогласувањето. На овој начин на годишно ниво во 2017 година пензиите се зголемија за 1,58 отсто. Пензионерите со најниски пензии со усогласувањето добија вкупно 134 денари, пензионерите со просечна пензија 218 денари, а оние со највисоки пензии - 758 денари.

Познато е дека според европските стандарди, кога се планира покачување на најниските плати, потребно е да се води сметка и за зголемување на најниските пензии. Ова покажува дека најпозитивно решение за сите пензионери во Република Македонија е во текот на 2018 година да има покрај редовното усогласување на пензиите и линеарно зголемување, со што би се ублажиле и надминувале социјалните разлики меѓу пензионерите во нашата земја. Во спротивно, само со усогласување на пензиите во незавидна положба ќе бидат околу 170.000 пензионери кои имаат примања под просечната пензија, што не е бројка за занемарување и потценување.

Драги Аргировски

ЗП-ТЕТОВО

Остварени програмските определби

Ги сумираме постигнувањата и резултатите од едногодишната работа на органите и телата на ЗП-Тетово и истовремено се договараме за преокупациите во наредната 2018 година. Поднесените материјали содржински се конкретни предлози и програмски определби во кои ќе настојуваме да практикуваме масовни форми на учество на пензионерите преку кои се обезбедува релаксирање и надраснување на проблемите на лицата од третата доба. Ќе ја збогатуваме соработката со органите на локалната самоуправа во шесте општини на чие подрачје дејствува ЗП-Тетово, заради остварување поголеми права на пензионерите во местата на постојаното живеење. Потоа ќе остваруваме збогатена содржина на соработка со други здруженија, невладини организации, други асоцијации, а ќе вложиме напори и за поблиски односи со слични асоцијации во соседните држави, активно вклучувајќи се во меѓународната соработка и меѓусебно зближување. Ова го истакна Стојан Соколовски, претседател на собранието на ЗП-Тетово, на собраниската седница што се одржа на 21 ноември, а на која беа разгледани и усвоени извештајот за едно-

годишната работа, програмата на активностите во наредната година и планот за финансиско-материјалното работење во 2018 година. На седницата присуствуваа и гости од Призрен и Обилиќ од соседно Косово, како и од здруженијата од Гостивар, Сарај, Тафталиџе и од Дебар. Седницата ја следеше и активно учествуваше во нејзината работа и Бесник Поџеста, претседател на собранието на СЗПМ.

Во дискусијата учествуваа повеќемина делегати на собранието кои во основа ги пренесоа впечатоците и мислењата по материјалите што биле разгледувани по разграноците. Во сите средини, и на седницата беше констатирано дека програмските определби од годината што изминува се остварени и претставуваат основа за наредната активност. Во таа смисла, нагласени беа напорите и резултатите во негување форми и содржини од масовно учество на пензионерите на летување на море во соседна Албанија, екскурзии и прошетки во земјата и соседството, користење бањски одмори, доделување еднократна финансиска помош и друго. Поддржано е и учеството во спортските натпревари на пензионерите, во културната мани-

фестација Ревиија на песни, музика и игри, на ниво на СЗПМ, како и директни групни средби со пензионери од други здруженија. На седницата се актуализираше и потребата од изградба на дом за стари лица, отворање клубови по реоните на градот и поголемите селски населби, мерки за одржување на постојниот пензионерски дом и друго.

Претседателот Бесник Поџеста изрази големи задоволство од содржините на презентирани материјали, пренесувајќи го ставот на СЗПМ дека ова здружение спаѓа меѓу најактивните и најдобро организирани. Тој меѓу другото рече дека остварени резултати и програмските определби уште повеќе ќе значат поттик за натамошната работа и пример за другите здруженија во земјата, а особено позитивно оценувајќи го одржувањето на мултиетничката средба на пензионерите во Тетово со учество на над 400 пензионери.

Членовите на собранието донесоа одлука ЗП-Тетово да потпише меморандум за проширена соработка со пензионерските организации од Призрен и Обилиќ од соседно Косово.

Г. Ефтоски

ЗП-ПРОБИШТИП

Специјално признание за КУД „Весели пензионери“

Во текот на оваа година членовите на КУД „Весели пензионери“ учествуваа на скоро сите фестивали на изворен фолклор во Македонија, но не изостана и учеството на еден од меѓународните фестивали во соседството, фестивалот „Балканска черга 2017“ во Бугарија. Фестивалот се одржа во селото на големиот бугарски уметник Владимир Димитров - мајстор од Шишковци, дваесетина километри од Кустендил. Ова е еден од помладите фестивали во Бугарија, годинава се одржа по седми пат, а целта е да се зачува и негува културното богатство од овој регион. На фестивалот „Балканска черга 2017“ учествуваа над 30 културно-уметнички друштва, фолклорни ансамбли, пејачки групи, фолклористи и инструменталисти од Бугарија, Србија и од Македонија.

Карактеристично за овој фестивал е што учесниците се натпреваруваа во повеќе дисциплини. Покрај фолклорот имаше презентација на специјалитети од тесто карактеристични за регионот од кој доаѓа групата, занаетчиски производи кои се користат во домаќинството, а имаше и натпревар во селски спортови.

Откако официјалната делегација во која беа Радослав Илиевски, раководител на одделението за јавни деј-

ности при општината Пробиштип и Груица Манасиев, претседател на ЗП-Пробиштип, ја пречека директорот на фестивалот, Борислав Крумов, тие заминаа на договорената седница со претставниците на сите учесниците.

Главен настан беше настапот на фолклорните друштва кои привлекоа најголемо внимание кај посетителите. Скоро осум часа се менуваа друштвата на сцената, се нижеа ора и песни, се прикажуваа традиции и обичаи од сите краеве од каде што доаѓаа учесниците. Спектар од бои, богат колорит, раскошни носии со богат старински накит блесна со некогашниот сјај како кога го носеле неговите сопственички преддецени, можеби и векови. Долготрајни аплаузи и извици на восхит, радост и задоволство.

На еден дел од пространиот плоштад во Шишковци се нудеа специјалитетите од тесто: зелници, баници, тиганици, крофни, боденици и многу интересни благи изработки. Нашите учеснички Добрица Цветковска и Милка Стојановска сукаа на самото место, а со богато уредениот штанд со суканати работи и килими го привлекоа вниманието на гостите од другите места.

За се она што го прикажаа и покажаа членовите на КУД „Весели пензионери“, почнувајќи од културно-уметничкиот настап со песни, ора, обичаи и традиции, со носии, до презентација на суканите специјалитети и декорацијата на штандот и сукањето на самото место, беа наградени со највисоката награда „Специјално признание“.

М. Здравковска

ПО ПОВОД „НЕДЕЛАТА НА ГРИЖА ЗА СТАРИ ЛИЦА“

Хуманитарен концерт во „Даре Џамбаз“

„Сите сме нивни деца“ е традиционалното мото со кое Црвениот крст на град Скопје заедно со здруженијата на пензионери со многубројни активности ја одбележаа „Неделата на грижа за стари лица“, од 21 до 26 ноември 2017 година.

По тој повод на 21 ноември, во свечената сала на ДХО „Даре Џамбаз“ се одржа хуманитарен концерт на кој свој перформанс имаа четири изведувачи и тоа: етнокласичниот хор „Серенада“, ансамблот за народни песни „Вања Лазарева“, кавалциите од ЗП-Сарај и поетесата Лидија Лучко Јеремик. Овој хуманитарен концерт не само што придонесе повозрасните лица да уживаат во музиката и културата, туку и да им помогнат на социјално загрозените семејства. Влезниците се продаваа по симболична цена со што со овој настан лицата во третата доба беа мотивирани да имаат активно и убаво секојдневие исполнето со ведрина и хуманост.

По овој повод волонтерите на Црв-

ниот крст ги посетија и домовите на 33-корисници на кои им врачиија скромни подароци, топла облека и храна, а планираните активности за бесплатни прегледи, мерење шеќер во крвта, мерење притисок и сл. успешно се реализираа. **СЦС**

ЗП-ШТИП

Иницијатива за здрава средина

Во разговор со првиот човек на ЗП-Штип, Александар Захаријев, ги дознавме проблемите со снабдувањето со дрва со кои се среќаваат пензионерите и претпоставените во здружението и иницијативата за издигање на свеста за здрава средина.

Претседателе Захаријев, каква е состојбата со снабдувањето на пензионерите со дрва?

Морам да нагласам дека во годините наназад имаше многу проблеми со снабдувањето на пензионерите со дрва. Тие се уште се провлекуваат во нашето работење во различни форми, па затоа решивме оваа година набавката на дрва да биде само од македонски шуми. Набавуваме огревно дрво од Берово, Кратово и Струмица, бидејќи тие редовно го доставуваат до нашите пензионери и немаме поголеми забелешки. ЗП-Штип има околу 9.000 пензионери, од нив годинава дрва запишаа 2.900 пензионери од градот и од селата во општината Штип и Карбинци. Колку и да се организираме, не може на сите да им се достават до почетокот на грејната сезона. Пензионерите треба да знаат дека рокот на испорака на дрва е до 31 декември. Јас се надевам дека до овој датум сите дрва ќе бидат доставени. Здружението има нарачка од 5.000 кубни метри букови и 5.000 кубни метри дабови дрва, со што сметаме дека ќе ги задоволиме сите запишани пензионери. Има и пензионери кои си ги повлекоа парите, си нашле алтернатива. И тоа е во ред, бидејќи секој има право да си одлучува сам. Наша цел е сите да бидат задоволни и да бидат услужени според можностите. Често се случува да има поплаки во врска со кубикажата на дрвата, но комисијата на самото место прави записник и за 10 дена се решава спорниот проблем - додава Захаријев.

Почитуван претседателе Захаријев, кажете ни за иницијативата што ја преземате за промена на грееењето и кои мерки со локалната самоуправа се преземаат за почиста средина и заштитата на шумите?

Неодамна имав средба со градоначалникот на Штип, Благој Бочварски, на која ја изнесов нашата иници-

јатива за алтернативни горива како брикети и пелети, биогаз и друго, со што би се поштедил и шумскиот фонд. Ако се субвенционира набавката на печки на пелети, ако на пензионерите им се дадат поволности за купување печки на кредит, ќе има успех. Печките се ефикасни, согоруваат добро, речиси и не создаваат загадување, така што и еколошките услови ќе се подобрат, а ќе го заштитиме и шумскиот фонд. Јас имам таква печка и сум задоволен. За оваа наша иницијатива градоначалникот Бочварски и ЛС наидоа на разбирање, бидејќи во нивната програма имаат зацртано алтернативни горива и гасификација на нашата општина. Тие треба да помогнат во реализација на оваа иницијатива од ЗП-Штип. Пензионерите се битен фактор во граѓанското општество, во градот и во државата Македонија. Ако се прифати оваа иницијатива ќе направиме трибини на кошто пензионерите ќе бидат запознаени со подробностите. Се надевам дека оваа иницијатива ќе резултира со позитивен исход, иако нашиот народ е со традиционални сфаќања и претпочита дрво за огрев. Но времињата се менуваат, треба да ги прифаќаме новините за да ги заштитиме шумите, кои се бели дробови на земјата - додаде претседателот Захаријев. **Цвета Спасикова**

ЗП-ДЕМИР ХИСАР

Промоција на книгата „Трумановци од Мургашево“

Кирило Блажевски е член на ЗП-Демир Хисар и повеќегодишен активист кој и на 78-годишна возраст плени со својата умствена бистрина и исклучителна и нескротлива физичка енергија. Како резултат на повеќе од 15-годишна упорна истражувачка работа по потеклото и историјата на неговите семејни корени, неодамна излезе од печат родописната книга „Трумановци од Мургашево“ од авторот Кирило Ангелевски-Стерја, посветена на животното беспакје на неколку генерации од родот Блажевски од живописното село Велмевци и старата демирхисарска населба Мургашево. Пред огромен и невообичаено голем број присутни за вакви пригоди, книгата побуди голем медиумски публицитет и интерес, не само кај потомците од родот Блажевски туку и кај претставници на генеалогската наука, хералдиката, вексилологијата, литературата, уметноста и јавниот живот на Демир Хисар и околните градови.

Родословите се еден од најсериозните литературни жанрови. Со текот на времето живиот збор бледнее. Само запишаното останува вечно. Кирило Блажевски, директниот потомок на еден од најстарите демирхисарски дуќанџии, Трајан, кој заради карактерот на работата при распределбата на американската хуманитарна помош во првата половина од минатиот век

го добил прекарот Труман, а по името на тогашниот американски претседател Хари Труман, заедно со авторот Кирило Ангелевски, преку овој труд демонстрира доказ и голема упорност и неизмерна желба на еден човек којшто дел од историјата на неговите предци и потомци ги вгради во нешто што никој од овој крај и пошироко досега не го направил, рече, покрај другото, промоторот проф. д-р Христо Петревски од издавачката куќа „Феникс“ од Скопје.

Велат, уметноста не е секогаш очигледна на прв поглед. Уште помалку додека е во процес на создавање. И творечки-

те потенцијали на авторот не се очигледна работа којашто може да се види на прв поглед додека на виделина не излезе делото, додека не се почувствуваат неговите вистински уметнички вредности, изјави во својата промотивна реч авторот на книгата, Кирило Ангелевски-Стерја, кој додаде дека книгата претставува и своевидна нарација на еден простор во кој живееле старци со свои страдања, со свои преданија, со свои муабети, со свои обичаи што сме ги наследиле, со свој народен, но многу разбирлив јазик.

Зоран Стевановски

ЗВП НА РМ

Тридневна екскурзија во Соко Бања

Здружението на воените пензионери неодамна организираше тридневна екскурзија во Соко Бања, Република Србија. На влезот во градот најпрво не дочека натписот: „Соко Град - доаѓаш стар си одиш млад“, кој во свое време го напишал Бранислав Нушиќ, сакајќи да ја искаже благодаратта што ја нуди овој надалеку познат туристички центар. И с почна во духот на оваа метафора. Домаќините воодушевија со топлиот пречек во хотелот „Баница“ кој датира од 1936 година. По освежувањето, денот помина главно во разгледување и запознавање на градот. Инаку, овој древен туристички центар е богат со многу термални води и по својата лековитост е водечка бања во Србија. Во раскошот што го нуди природата со изобилното шумско богатство и живописните кањони на реката Моравица, градот и околината личат на оаза на мир и спокој секому потребни за одмор и рекреација.

Другиот ден беше наменет за посета на културно-историски споменици и знаменитости од кои вреди да се

споменат: Римските Бањи, Турскиот амам, Милошевите: бањи, када, конак и чешма, старата бања „Парк“, излетничките места Лептерија и Соко Град. Ги посетивме и црквите: „Раѓање на пресвета Богородица“ и природниот феномен на пресвета Богородица во карпа вдлабена во облик на мајка со дете на планината Озрен, каде што се наоѓаат и природните бањи за лекување белодробни заболувања. Крајот на

овој ден беше исполнет со песна и игра и со жива музика во хотелот, што беа посебно приредени за нас, специјалните гости од Македонија.

Третиот ден како и времето да се налути што си одиме, па ни испрати со дожд. Сепак, во мислите ни се врати епитафот на Нушиќ за чувството при влегувањето и напуштањето на Соко Бања. Навистина се чувствувавме подмладени во душите.

Милка Гирасова

ИНТЕРВЈУ СО М-Р САШО ВЕЛКОВСКИ, ГРАДОНАЧАЛНИК НА СВЕТИ НИКОЛЕ

Мирен и достоинствен живот за најстарите жители

Почитуван градоначалник, висте млад човек, а на овие избори голем број светиниколци ви ја дадоа својата поддршка да бидете прв човек на општината. Во вашата програма, меѓу другото, имате заложба и за подобар живот на пензионерите. Во неа ветувате дека ќе им овозможите да живеат спокојно и мирно. Кажете ни ги вашите планови во врска со највозрасните жители на Свети Николе.

Најпрво ја користам можноста да им се заблагодарам на сите што ми ја дадоа својата доверба, а особено на постарите граѓани. На највозрасните жители во општината Свети Николе - пензионерите, ќе им овозможиме да имаат мирен и достоинствен живот преку следниве проекти:

- изградба на нов дом за стари лица
- реконструкција и модернизација на постојниот дом на пензионери
- бесплатен летен одмор во одморалиштето во Дојран за пензионерите со пониска пензија
- бесплатни екскурзии
- рекреативно место за дружба на пензионерите
- реконструкција и обнова на старчките домови во селата Горобинци, Мустафино, Ерцелија, Амзабегово и Црнилиште

Според вашето мислење, каква би требало да биде соработката помеѓу локалната самоуправа и здружението на пензионери? Дали во организацијата на општината ќе бидат застапени пензионери, таму каде што се третираат прашања во врска со нивните проблеми?

- Покрај постојните форми, во локалната самоуправа воведуваме нов начин на функционирање, така што граѓанинот ќе има можност да присуствува во креирањето на буџетот на општината Свети Николе, во носењето на одлуките на локалната самоуправа, во контролирањето на работењето на локалната власт. Решавањето на проблемите во локалната самоуправа во врска со граѓанинот ќе биде со формирање комисији во кои ќе има вклучено и членови од невладини организации како што е здружението на пензионери, се со цел работењето на општи-

ната да биде транспарентно и одговорно пред жителите на општината Свети Николе.

Кои се вашите идни планови и како ја гледате општината во наредните години?

- Мојата визија е Свети Николе да стане подобро место за живеење за сите граѓани преку континуирано подобрување на квалитетот, безбедноста и стандардите на живеење на граѓаните, преку создавање услови за развој, современа инфраструктура и квалитетна животна средина.

На крај би ве прашала, која е вашата порака до сегашните и идните пензионери на општината Свети Николе, но и пошироко?

- Се надевам на соработка со пензионерите од општината Свети Николе, со споделување на нивното животно искуство со нашата млада популација која, за жал, се повеќе се намалува. Затоа очекувам соработка со највозрасната популација, со цел нашите деца и идни поколенија да останат овде во општината.

Разговорот го водеше
Вукица Петрушевска

ЗП-КУМАНОВО

„Недела на грижа за старите лица“ одбележана и во Куманово

Под мотото „Сите сме нивни деца“, Општинската организација на Црвениот крст во Куманово ја одбележа „Неделата на грижа за старите лица“, со цел да се издигне јавната свест на населението за правата на овие лица и нивната потреба за грижа и помош. Со свои активности во одбележување на „Неделата на грижа за старите лица“ се вклучи и ЗП-Куманово, кое на 24 ноември ја организираше традиционалната меѓугенерациска средба, како дел од програмските активности на здружението, а која веќе неколку години се спроведува успешно помеѓу младите волонтери на Црвениот крст и куманов-

ските пензионери. Со насмевка, топла преградка, муабет и размена на искуства помина и најновата креативна работилница што се одржа во просториите на здружението. Имено, членките на здружението, на подмлаткарите од Црвениот крст им ги откриваа тајните на изработка на домашни ракотворби како што се гоблени, поенклас и плетени волнени работи. Младите се покажаа како добри ученички, и со голема љубов и интерес везеа гоблени и плетеа. За тоа време другите подмлаткари, главно момчиња, играа шах со членовите на шаховската секција при здружението. На крајот сите заклучија дека вакви

средби треба да има почесто, со нови идеи за креативни работилници.

Инаку, пред одржувањето на работилница, Општинската организација на Црвениот крст во соработка со ЗП-Куманово и здружението „Јустисија - инклузива М“ спроведоа бесплатна акција за мерење шеќер во крвта и им поделија торби на старите лица кои во тоа време се најдоа на градскиот плоштад. Овие бесплатни услуги ги искористија 75 лица, од кои 20 члена на ЗП-Куманово, на кои им беа дадени и едукативни совети како да се справат со шеќерната болест.

Јасмина Тодоровска

РАСКАЗ

Вера и верите

Засвони телефонот. Стојан ја крена слушалката и почека да слушне кој го бара.

Овде Осман. Стојана го барам. Стојан слуша, но не му се верува. Што да одговори?! Затоа молчи. Осман?! Дали е можно? Се прашува дали сонува или е некаков кошмар?! Осман кој му ја зема жената пред десетина години. А добро им одеше. Вера му беше колешка од факултет, која на втора година се откажа и му се посвети само нему, на Стојана, на својата студентска љубов. Единствено што не беше добро е тоа што тој доста често беше отсутен од дома. Работеше и по работното време за да се докаже дека го бива. Работеше многу за да го постигне она што си го беше зацртал како план, како сон, како желба... Работеше за да заработи што повеќе и да и овозможи на сопругата што поудобен живот! Мислеше дека патот по кој чекори е исправниот пат, но се воспостави дека не било баш така.

Вера речиси секој ден му префрлаше што е сама, што не и посветува доволно внимание, дека не ја сака како некогаш... Му се жалеше дека самотијата ја убива. Тој и ветуваше дека ќе се смени. Дека уште овој проект и ќе биде повеќе дома со неа. И пак продолжуваше по старо. Можеби да имаа дете ќе беше поинаку?

За да не и биде здодевно и предложи да зема часови за да научи да вози. Така ќе биде понезависна, ќе може да оди кај сака, со пријателките, да се шета, да пазари...

Османа му го препорача еден негов пријател како добар инструктор по возење. Се сретнаа и се договорија. Вера почна да зема часови. Секој ден Осман доаѓаше по неа. Беше внимателен, љубезен и добро воспитан, но беше и згоден маж. Беше висок, строен, онаков каков би посакала секоја жена. Во него Вера најде разбирање

за секоја нејзина желба. Кога ќе згрешеше во возењето ја тешеше, кога беше тажна ја развеселуваше. Осман и Вера од ден на ден стануваа се поблиски и неразделни. Притоа сите беа среќни. Стојан бидејќи престанаа приговорите што го нема дома, Вера што некој со неа е внимателен и секогаш присутен да ја слушне и да разговара со неа, а Осман што една таква згодна госпоѓа му подарува доверба и дружба. Но...

Еден ден по часовите на обука отидоа на кафе. Си муабетеа релаксирано мислиш се познаваат цел живот. Одењето на кафе по часовите зачести. Дојде денот кога требаше да полага. Тестовите ги помина, но падна на возење. Целата расплакана и растреперена наеднаш и без да сфати како се најде во прегратката на Осман. А тој ја милуваше нежно, и ги бришеше солзите, ја тешеше...

Ќе положиш идниот пат - и велеше, а во душата чувствувааше измешани чувства, грижа на совеста што не ја научил добро да вози за да положи и радост што нивното дружење ќе продолжи!

Така и беше. Продолжија да возат, да се дружат, но и да се држат нежно за рака. Осман и даваше такви убави комплименти од кои срцето и затрепуваше. На Стојана како да заборава ја! Работата дојде до таму што решија да му ја откријат тајната. Се сакаат и ќе се земат. Животот ќе го продолжат заедно.

Така и стана. Болката заради она што му се случи Стојан ја утопи во работа. И покрај тоа патеше. Патеше многу. Ги обвинуваше нив, но и себеси.

А Вера? Отпрвин не можеше да се приспособи на животот на село. Родителите на Осман беа богати, но се работеше за две различни средини, за две култури и две вери. И Вера и Осман се трудеа да си помогнат еден на

друг, да го разберат другиот, да му олеснат за да може полесно да се приспособи, но одеше доста тешко. Бракот го склучија во матично, бидејќи Вера не сакаше да си ја менува верата, но даде збор дека ќе живеат со неговите на село и ќе ги почитува обичаите на неговата вера. Немаше некои кавги и недоразбирања. Љубовта беше присутна и им помагаше да пребродат се. Празнуваа и Бајрам и Велигден... За Велигден Вера вапсуваше убави црвени јајца и им ги делеше на децата од селото. За Бајрам заедно со свекрвата правеше баклава како вистинска нусе. Еднакво ги почитуваше двете вери.

- Ало, Стојане, тука ли си?
- Да, тука сум.
- Верувај ми морав да ти се јавам. Не можам да најдам друго решение. Ме слушаш ли Стојане?

- Да, само се чудам на твојата смелост, а и не можам да ја пронајдам причината на твоето јавување. Па ти си човекот кој ми го зема најмилото. Што уште сакаш?! Немам ништо за давање!

- Стојане, Вера почина. Пред да почине беше многу вознемирена. Последна желба и беше да биде погребана на православни гробишта. Ме молеше да и ја исполнам желбата. Во нашето село нема такви. Помогни ми те молам. Да ти се јавам тебе идејата беше нејзина. Во последниот здив од животот ми рече: „Јави му се на Стојана. Тој е голем човек. Има големо срце! А и ме сакаше повеќе отколку што заслужував. Се надевам дека не ме заборава. Дека не ме мрази. Дека ќе ти помогне“.

Стојан молчеше. Не знаеше што да каже. Во градите нешто го стегаше. Се прашуваше дали е можно уште да не им прости? Што да стори?! Мораше брзо да одлучи! Да прифати ли во име на љубовта или да одбие во име-

то на омразата и болката што му ја нанесоа?

- Ќе помогнам да и ја исполним желбата. Можеби за се што се случи имам вина и јас. Бевме млади... Кога ќе ја донесеш? - прошепоти.

- Кога ќе ми јавиш дека се си средил - во еден здив одговори Осман со олеснување и благодарност во гласот.

На православните градски гробишта, до свежо ископаниот гроб стоеше Стојан. До него стоеше поп. Врнеше дожд. Дуваше силен ветер. Од комбито кое пристигна излегоа Осман, татко му, брат му и оцата од неговото село. Го извадија сандакот, го донесоа до отворениот гроб и го спуштија на меката земја.

Прво пееше молитва оцата. Му се обраќаше на Алах за покој на душата на Вера. Осман и неговите клечеа со дланките пред лицето. Се молеа според нивната вера.

Потоа запеа попот, молитва со молба Господ да го прими во рајот божјото чедо Вера и да му ги прости сите гревови. Стојан стоеше немо и три пати се прекрсти.

На лицата и на Осман и на Стојан солзите се мешаа со крупните капки дожд.

Потоа придоа двајцата гробари. Го врзаа сандакот со јажињата и го спуштија во гробот. Удирањето на грутки-те земја се мешаше со шепотот на гробарите кои затрупувајќи го си разговараа:

- Ова досега не бев видел. Многу чудна работа - рече помладиот.

- Зошто? Господ е еден. И попот и оцата го молеа за исто: за мир на нејзината душа!

Церемонијата според двете вери заврши.

Стојан и Осман си заминаа секој по својот пат, да ја жалат Вера според својата вера.

Калина С. Андонова

ЗП ДЕМИР КАПИЈА

Реализирана Програмата за 2017 година

Според информациите добиени од Благој Кавазовски претседател на здружението на пензионери „Демир Капија“ од општина Демир Капија, Програмата за 2017 година здружението целосно ја има реализирано.

Како прво посетени се 25 стари и изнемоштени пензионери и на истите однесени им се скромни подароци. На 14 јануари 2017 година организирана е прослава по повод празникот Василица, а исто така организирани се прослави и по повод 8 март, Денот на жените и 20 септември Денот на пензионерите.

Пеачката група која постои при здружението, зеде учество на манифестациите „Пензионерите пеат“ во Кавадарци, во Битола, Велес и Неготино. Во чест на верскиот празник „Свети Трифун“ членови од ЗП Демир Капија, учествуваа во натпреварите во закројување на винова лоза, како и во приготвување на храна во натпреварот „Вкусот на традицијата“ во организација на Адријана Алачки.

Спортската екипа при ЗП Демир Капија учествуваше на регионалните натпревари во Велес, каде беа освоени две први места, а исто така спортистите пензионери учествуваа и на републичките натпревари во Кочани.

Во здружението се води сметка и за стандардот на членството. Пензионерите од оваа здружение се снабдени со огревно дрво. Покрај овие активности здружението оваа година организираше и седум екскурзии низ републиката при што беа посетени голем број градови, културно историски обележја и верски објекти, цркви и манастири, со цел животот на пензионерите од ЗП Демир Капија да им биде интересен, содржаен и исполнет.

Петре Пашовски.

БЛАГОЈА ЦВЕТАНОВСКИ, ПЕНЗИОНЕР ОД ЗП-КАРПОШ Активен и во најтешките моменти

Третата животна доба носи со себе многу проблеми, тешкотии и предизвици поврзани со годините и чувањето на здравјето. Дека тоа е навистина така, веднаш по пензионирањето го почувствуваа и Благоја Цветановски, истакнат активист од ЗП-Карпош. За волја на вистината ваквите проблеми брзо ги надминаа со задржувањето на ритамот на животот на кој бил навикнат додека работел во НИП „Нова Македонија“ како машински слагач и главен монтер за одржување на печатарски машини, кога редовно меѓу првите доаѓал, а меѓу последните си одел од работа. Стегна-тите навики дури ги проширил со утрински физички активности од кои најчесто го практикува пешачењето по неколку километри и одмерената исхрана, што му ја подобрува кондицијата и му го зацврстува здравјето. Речиси секој е изненаден од неговата виталност и откога ќе го запознае, едноставно не му верува дека со годините е на половина од деветтата деценија.

клубот на пензионерите. Покрај должно-сти во здружението, активен е и во Сојузот на борците.

- Благоја Цветановски е еден од најпознатите и највозрасните активисти во ЗП-Карпош со 27 години пензионерски стаж и големо искуство од работата во органите и телата на здружението. Тој е целосно посветен на задачите и неговото ангажирање и дејствување во која било област навистина носи успеси - ни рече претседателот на ИО на ЗП-Карпош, Трајко Савески.

Особено е надарен за организирање и практично спроведување на активностите од програмата за работа и тоа не само во сопствениот разгранок, туку и пошироко на ниво на здружение. Прв е кога треба да се организира екскурзија, да се посети некое културно-историско место или споменик, прв кога треба да се организира спортски натпревар или некоја културна манифестација, хуманитарна акција и друго. Покажаниот афинитет и способности кон социјално-здравствените активности придонесоа тој да биде избран за претседател на комисијата за здравство и социјална заштита, која и оваа година ќе ја одбележи со значајни активности и успеси.

М. Димовски

ЗП-МАКЕДОНСКИ БРОД Неуморен творец вљубен во родниот крај

По многу години со Саво Костадиновски се сретнавме на Денот на ослободувањето на Македонски Брод - 7 септември.

Саво Костадиновски е роден во 1950 година. Костадиновски е сестран творец. Автор е на книги за деца и млади, поет, прозаист, патописец и преведувач од дијаспората. Поголемиот дел од својот живот го поминува во тубина, но со срцето и душата секогаш бил во родната земја. Живеел и работел во Германија. Самиот е современи печалбар и ги има почувствувано сите доблести и тешкотии на печалбарскиот живот. Сега е пензионер.

Саво Костадиновски уште од својата најрана младост, па се до денес има објавено над педесет книги со поезија и проза, најчесто за убавините на нашата татковина. Создаде стихови со кои ги овековечил пределите на своето родно Порече и општината Македонски Брод. Неговото творештво претставува љубов кон татковината, семејството, патриотизмот, љубов кон родното село Горно Ботуше, кое е оставено без жители.

Со години, преку носталгијата, дознав колку ова село ме плени, па затоа Ботуше во стихови го сместив - да пулсира како крвта во моите вени. Многу од неговите книги се преведени и на други јазици, најмногу на германски. Неколку преводи и препеви му се публикувани и двојазично.

Инаку, Саво Костадиновски е член на Друштвото на писателите на Македонија (од 1989 година), на Сојузот на писателите на Германија (од 1993 година) и на Сојузот на литературните преведувачи на Македонија (од 1995 година). Тој е првиот добитник на наградата „Иселеничка грамота“ на Матицата на иселениците во Македонија, на Струшките вечери на поезијата во 1993 година.

Милчо Тренкоски

